ECLI:LV:ZRT:2019:0617.C29505318.5.S
Civillieta Nr. C 29505318
Lietvedības Nr. C 2968-19/33

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2019. gada 17. jūnijā

Zemgales rajona tiesa
tiesnese L. Bārbale, rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras lietu AAS "BALTA" prasībā pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2018. gada 23. novembrī AAS "BALTA" pārstāvis SIA "JULIANUS INKASSO LATVIJA" (turpmāk - prasītāja) vērsusies Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā ar prasības pieteikumu vienkāršotās procedūras lietā par naudas piedziņu no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk - atbildētāja).

Ar tiesneša 2018. gada 30. novembra lēmumu ierosināta civillieta un atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21} panta pirmajai daļai atbildētājai ticis nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un noteikts termiņš paskaidrojuma iesniegšanai. Noteiktajā termiņā atbildētāja paskaidrojumu iesniegusi.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 32.^{1} pantam, ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas 2019. gada 19. februāra rezolūciju, lieta nodota izskatīšanai Zemgales rajona tiesai.

Prasītāja prasības pieteikumā norāda, ka starp prasītāju un /pers. C/ ticis noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta ģimenes apdrošināšanas polise Nr. 599177973 uz kuras pamata bijis apdrošināts dzīvoklis pēc adreses /adrese A/, ar polises darbības termiņu no 2016. gada 29. novembra līdz 2017. gada 28. novembrim, kura laikā dzīvoklis ticis applūdināts, par ko atbildētāja, kā mājas apsaimniekotājs, sastādījusi aktu, norādot, ka appludināšana notikusi sakarā ar aukstā ūdens stāvvada plīsumu.

Prasītāja norāda, ka apsekojot salieto dzīvokli, eksperts sastādījis attiecīgu tāmi un, atskaitot ar polisi noteikto pašrisku, prasītāja izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību 405,19 *euro* apmērā.

Prasītāja norāda, ka saskaņā ar likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40. pantu, kas bijis spēkā uz apdrošināšanas līguma, negadījuma iestāšanos un atlīdzības izmaksas laiku, apdrošinātājs, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim.

Arī uz pieteikuma sastādīšanas dienu spēkā esošais Apdrošināšanas līguma likuma 45. pants paredzot, ka apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas tiesība, izņemot personu apdrošināšanas gadījumus, līdz ar ko, prasītājai nodarītais zaudējums piedzenams no atbildētājas.

Prasītāja norāda, ka tai esot tiesības saņemt arī likumiskos 6 % gan par kavēto periodu, gan turpmāk no neatlīdzinātās summas.

Prasītāja arī norāda, ka ievērojot to, ka atbildētāja nesedza zaudējumus labprātīgi, tad prasītāja atbilstoši Sadarbības līguma Nr. 01490-05-11 nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, ir pilnvarojis SIA "JULIANUS INKASSO LATVIJA" iekasēt no atbildētājas iepriekš minētos zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītājai radušies papildus zaudējumi fiksētās maksas 103,30 *euro* (fiksētā maksa 85,37 *euro* + PVN 21% 17,93 *euro*) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt.).

Prasītāja uzskata, ka atbildētājas pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā, jo prasītājai nebūtu jācieš šie zaudējumu, ja atbildētāja savlaicīgi atlīdzinātu nodarīto zaudējumu izmaksātas apdrošināšanas atlīdzības apmērā. Atbildētāja bijusi brīdināta par to, ka piedziņas summa pieaugs, ja lieta tiks izšķirta tiesas ceļā.

Prasītāja norāda, ka mediācija strīda risināšanai nav tikusi izmantota, kā arī nevēlas to darīt tiesvedības laikā.

Prasītāja, pamatojot prasību ar Likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40. panta pirmo daļu, Apdrošināšanas līguma likuma 45. pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4. pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4. - 6.pantu, Civillikuma 1587., 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779. pantu, Civilprocesa likuma 195., 250. pantu, un lūdz piedzīt no atbildētājas galveno parādu 508,49 *euro* un likumiskos procentus 25,05 *euro* apmērā, kopumā 533,54 *euro*, kā arī lūdz piedzīt no atbildētājas visus tiesas izdevumus, t.sk. valsts nodevu 80,03 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* apmērā, kā arī noteikt tiesības prasītājai par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus 6 % gadā no galvenā parāda.

Atbildētāja tiesneša noteiktajā termiņā iesniegusi lietā rakstveida paskaidrojumu, kurā norāda, ka prasību neatzīstot pilnībā (lietas 48.–50. lapa).

Atbildētāja norāda, ka tās pārvaldīšanā atrodas dzīvojamā māja /adrese/. Līdz ar to saskaņā ar 2016. gada 8. jūlija Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu (pirms tam 2011.gada 5.jūlija Dzīvojamo māju pārvaldīšanas līgumu) un ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, atbildētāja īsteno savas tiesības un pienākumus pārvaldīt un apsaimniekot dzīvojamo māju /adrese/, kā arī mājas kopīpašumā esošās daļas, un veic mājas kopīpašumā esošo daļu un kopējo inženiertehnisko komunikāciju pienācīgu uzturēšanu un pārbaudi, kā arī brīdinot dzīvokļu īpašniekus par avārijas situācijas likvidēšanu, ja tāda ir notikusi.

Atbildētāja, kā dzīvojamās mājas /adrese/ pārvaldnieks, norāda, ka savas atbildības un pilnvaru robežās, vienmēr veikusi, un turpinot veikt māju tehniskā stāvokļa apsekošanu, laicīgi veicot nepieciešamos darbus atbilstoši mājas kopības pieņemtajiem lēmumiem.

Atbildētāja norāda, ka, pamatojoties uz dzīvokļa Nr. /adrese A/, īpašnieka 2017. gada 28. augusta pieteikumu, tikusi veikta dzīvokļa apsekošana

par ko 2017. gada 18. septembrī sagatavots akts par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem Nr. 1-8/35393. Aktā ticis norādīts, ka dzīvokļa appludināšana, notikusi aukstā ūdens stāvvada bojājuma/plīsuma rezultātā, kas noticis dzīvoklī Nr. /adrese B/, un kas atrodas virs sabojātā dzīvokļa.

Atbildētāja nepiekrīt, ka kanalizācijas stāvvada bojājums, kā rezultātā prasītājai radušies zaudējumi, radies tieši atbildētājas bezdarbības rezultātā, jo dzīvojamā māja /adrese/, tikusi nodota ekspluatācijā 1985.gadā. Atbildētāja regulāri dzīvojamā mājā veicot inženierkomunikāciju pārbaudi saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, proti, dzīvojamās mājas pārvaldīšanas/apsaimniekošanas darbību izpildē rīkojoties saskaņā ar Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr. 907 „Noteikumi par dzīvojamās apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" . Noteikumu Nr. 907 2. pielikuma 2.1.1.apakšpunktā esot noteikts, ka aukstā ūdens cinkoto cauruļvadu ekspluatācijas termiņš ir 30 gadi. Līdz ar to minēto komunikāciju ekspluatācijas termiņš aukstā ūdens noplūdes dienā (2017. gada 27. augustā) bijis beidzies.

Atbildētāja jau savlaicīgi, sākot ar 2012. gada novembri, sagatavojot dzīvojamai mājai nepieciešamo remontdarbu apkopojumu nākamajam 2013. gadam un turpmākajiem gadiem, dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekus informēja par minēto komunikāciju nolietojumu un ekspluatācijas termiņa beigām, kā arī nepieciešamību tās nomainīt. Remontdarbu apkopojumā bijis norādīts, ka dzīvojamā mājā ir beidzies ekspluatācijas termiņš konstruktīvajiem elementiem un inženierkomunikācijām (ūdensvada (aukstā un karstā) un kanalizācijas sistēmai, līdz ar ko tie ir jānomaina.

Atbildētāja norāda, ka saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 10. panta trešo daļu, uzdodot pārvaldniekam pārvaldīšanas uzdevumu, dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku pienākums ir nodrošināt šā uzdevuma izpildei nepieciešamo finansējumu. Atbildētāja esot izteikusi priekšlikumu dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem pieņemt lēmumu par konstruktīvo elementu un inženierkomunikāciju nomaiņu, un darbu veikšanai nepieciešamā finansējuma nodrošināšanu, iesniedzot atbildētājai atbilstoši noformētu dzīvokļu īpašnieku kopības lēmumu, kas neesot izdarīts vēl joprojām.

Atbildētāja norāda, ka neesot pamata apšaubīt aktā norādīto informāciju, jo tas likumā noteiktajā kārtībā neesot apstrīdēts, arī tiesai neesot iesniegti pierādījumi, kas pierādītu pretējo.

Atbildētāja uzskata, ka ir rīkojusies ar dzīvokļu īpašnieku līdzekļiem dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un uzturēšanas pilnvarojuma līguma ietvaros, ievērojot mājas īpašnieku pieņemtos lēmumus par nepieciešamo darbu veikšanu.

Atbildētāja norāda, ka dzīvoklī Nr. /adrese B/(dzīvoklis virs appludinātā dzīvokļa īpašuma) esošās un bojātās komunikācijas (aukstā ūdens stāvvads) esot aizbūvēts, kas ir fiksēts foto fiksācijā, kuras pievienotas sastādītajam aktam, līdz ar to, kad atbildētāja veikusi vizuālo apsekošanu objektīvi neesot iespējams konstatēt komunikāciju faktisko stāvokli. Aizbūvējot inženierkomunikāciju nišas/šahtas, tiekot traucēta pašplūsmas gaisa apmaiņa un aukstā ūdens cauruļvada kondensāta mitruma novadīšana/iztvaikošana. Bez vēdināšanas slēgtā telpā paaugstinoties gaisa mitruma līmenis un, paaugstinoties mitruma līmenim, kondensāta veidošanās notiekot intensīvāk. Kondensāts cauruļvadu samitrinot un tiekot radīta labvēlīga vide pastiprinātiem cauruļvadu korozijas bojājumiem.

Atbildētāja uzskata, ka prasītāja nav pierādījusi savu zaudējumu atlīdzības prasījumu no atbildētājas, un uzskata, ka prasība būtu ceļama pret citu atbildētāju.

Prasītāja 2019. gada 15. februārī iesniegusi lietā savu atsauksmi uz atbildētājas minēto paskaidrojumu (lietas 62.–64. lapa), norādot, ka lietā nepastāvot strīds par to, ka ūdens noplūde notikusi no kopīpašumā ietilpstošām komunikācijām, bet pastāvot strīds par to, vai atbildētājai ir jāuzņemas atbildība par notikušo.

Prasītāja norāda, ka lietā atrodoties atbildētājas sastādītais akts, kurā tiekot norādīts, ka uz noplūdes dienu ūdens stāvvadi ir nolietojušies un noplūde notikusi no aukstā ūdens stāvvada, nevis no kanalizācijas, kā to norāda atbildētāja paskaidrojumos.

Prasītāja norāda, ka saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kuri attiecināmi uz šādiem strīdiem, atbildētājai bijis pienākums vienu reizi mēnesī apsekot visas pārvaldāmās mājas inženierkomunikācijas, kas neesot bijis darīts. Vienlaicīgi, atbildētājai bijis arī pienākums ne tikai apsekot komunikācijas, bet arī veikt kārtējo remontu un nepieļaut avārijas situāciju, kas var apdraudēt personu dzīvību, veselību vai īpašumu. Atbildētājai bija zināms, ka dzīvojamas mājas komunikācijas ir nolietojušies.

Prasītāja norāda, ka ievērojot to, ka ūdens noplūdes cēlonis atradies komunikāciju posmā, kas ietilpst kopīpašuma daļā, atbildētāja, kā dzīvojamās mājas pārvaldnieks, noplūdes brīdī bijusi atbildīga par šo komunikāciju uzturēšanu, kā arī par to bojājumu rezultātā nodarītiem zaudējumiem. Savukārt pienākums rūpēties par komunikāciju uzturēšanu ietver sevī ne tikai pienākumu novērst komunikāciju bojājumus to rašanās gadījumā, bet arī regulāri pārbaudīt komunikāciju stāvokli, savlaicīgi veikt to nomaiņu vai labošanu piesardzības apsvērumu dēļ, gādājot, lai komunikācijas pastāvīgi būtu tādā tehniskā stāvoklī, lai pēc iespējas samazinātu avārijas situāciju risku un no tā izrietošus bojājumus.

Prasītāja norāda, ka lai iestātos zaudējumu atlīdzības pienākums, nav nepieciešams konstatēt, ka zaudējumi būtu nodarīti ar ļaunu nodomu, atbildētājai tīši bojājot ūdensvadu, vai rupju neuzmanību, nepievēršot nekādu vērību komunikāciju stāvoklim un izturoties pilnībā bezatbildīgi un nevērīgi pret acīmredzamu bojājumu novēršanu. Tas bijis atbildētājas ar likumu noteikts pienākums rūpēties par komunikāciju, tai skaitā ūdensvada tehnisko stāvokli. Pats ūdensvad plīsuma fakts dodot pamatu atzīt, ka atbildētājas pārvaldībā esošās komunikācijas (ūdensvads) nebija pienācīgā kārtībā, ja bija iespējama avārijas situācijas rašanās.

Prasītāja uzskata, ka komunikāciju bojājums, kas rada ievērojamu ūdens noplūdi, nav atzīstams ne par nejaušu notikumu, ne nepārvaramu varu, kas dotu pamatu kvalificēt radītos zaudējumus kā nejaušus. Aktā nekas neesot minēts par to, ka apsaimniekotājam bijusi liegta iespēja apsekot aukstā ūdens stāvvadu un dzīvokļa īpašniekam būtu sūtīti kādi brīdinājumi par nelikumīgo komunikāciju aizbūvēšanu.

Prasītāja uzskata, ka atbildētāja, kā dzīvojamās mājas apsaimniekotājs, nevar noņemt atbildību par dzīvojamas mājas uzturēšanu tikai brīdinot dzīvokļu īpašniekus par komunikāciju nolietojumu. No normatīviem aktiem izrietot, ka apsaimniekotājam ir pienākums veikt komunikāciju apkopi un remontu un pēc tam savākt iztērēto naudu no dzīvokļu īpašniekiem .

Prasītāja norāda, ka no attiecīgajiem normatīvajiem aktiem esot secināms, ka nedz finansējuma trūkums, nedz neiespējamība veikt komunikāciju vizuālo apskati, nedodot dzīvojamās mājas apsaimniekotājam tiesības atkāpties no savu pienākumu pildīšanas un pieļaut situāciju radīšanu, kas var apdraudēt personu dzīvību, veselību vai īpašumu.

Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmā daļa noteic, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu.

Tā kā puses nav izteikušas lūgumu par lietas iztiesāšanu tiesas sēdē, un tiesa to neatzīst par nepieciešamu, ievērojot Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmajā daļā noteikto, lieta nozīmēta skatīšanai rakstveida procesā 2019. gada 17. jūnijā.

2019. gada 4. martā pusēm paziņots par lietas izskatīšanu rakstveida procesā un datumu, kad atbilstoši Civilprocesa likuma 193. pantā noteiktajam sprieduma saturam sastādītā sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā (lietas 81. lapa).

Motīvu daļa

Novērtējusi pušu rakstveida paskaidrojumos izteiktos argumentus un lietā iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma

daļēji.

Lietā nepastāv strīds par to, ka ģimenes polises Nr. 599177973 darbības laikā 2017. gada 27. augustā notikusi dzīvokļa Nr. /adrese A /, nopludināšana.

Tāpat lietā nepastāv strīds par to, ka konkrētā namīpašuma /adrese/ apsaimniekotājs ir SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", kurš ar 2017. gada 18. septembra aktu konstatējis saliešana gadījumu un negadījuma iemeslu –aukstā ūdens stāvvada plīsumu augšējā dzīvoklī Nr. /adrese B/ (lietas 27.–28. lapa).

Īpašuma bojājumi fiksēti arī prasītājas speciālista 2017. gada 29. augusta bojātā īpašuma apskates protokolā (lietas 28.–30. lapa).

Saskaņā ar tāmi Nr. 745143 (lietas 31. lapa) salietā dzīvokļa remontdarbu izmaksas sastāda kopumā 545,19 *euro*.

Pamatojoties uz negadījuma brīdī spēkā esošās ģimenes apdrošināšanas polises Nr. 599177973 noteikumiem un /pers. C/ atlīdzības pieteikumu un 2017. gada 21. septembra paziņojumu par atlīdzības izmaksu, prasītāja izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību 405,19 *euro* (lietas 32., 33. lapa).

Tādējādi tiesa secina, ka lietā ir celta apdrošinātāja regresa prasība (likuma "Par apdrošināšanas līgumu" 40. panta pirmā daļa) pret daudzdzīvokļu mājas pārvaldnieku par zaudējumu atlīdzības piedziņu, kura balstīta uz tiesībām, kas pārņemtas no apdrošinātā dzīvokļa īpašnieces.

Tiesa secina, ka no lietas materiāliem un pušu paskaidrojumiem ir gūts apstiprinājums faktam par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, apdrošināšanas atlīdzības 405,19 *euro* izmaksāšanu, bet starp pusēm pastāv strīds par atbildētājas pienākumu atlīdzināt prasītājai izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību kā zaudējumus.

Kā atzīts tiesību doktrīnā, civiltiesiskajā strīdā pusēm ir pretējas intereses un viedokļi un katra puse cenšas pārliecināt tiesu par noteiktu tiesisko attiecību un juridiski nozīmīgu faktu esamību vai neesamību. To var panākt ar pierādījumiem un pierādīšanu (*A. Līcis. Prasības tiesvedība un pierādījumi. Prof. K. Torgāna zinātniskajā redakcijā. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2003, 62. lpp.*).

Civilprocesa likuma 92. pants noteic, ka pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Savukārt Civilprocesa likuma 93. panta pirmā daļa noteic, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 97. panta pirmajai daļai, tiesa novērtē pierādījumus pēc savas iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi pārbaudītiem pierādījumiem, vadoties no tiesiskās apziņas, kas balstīta uz loģikas likumiem, zinātnes atziņām un dzīvē gūtiem novērojumiem. Savukārt šā panta trešā daļa noteic, ka tiesai spriedumā jānorāda, kādēļ tā vienam, pierādījumam devusi priekšroku salīdzinājumā ar citu pierādījumu un atzinusi vienus faktus par pierādītiem, bet citus- par nepierādītiem.

Lietā nepastāv strīds par to, ka atbildētāja ir dzīvojamās mājas /adrese/ apsaimniekotāja Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma izpratnē.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6. pants paredz dzīvojamās mājas pārvaldīšanas obligāti veicamas un citas pārvaldīšanas darbības. Saskaņā ar minētā panta otrās daļas pirmā punkta d) apakšpunktu, dzīvojamās mājas uzturēšana(fiziska saglabāšana) atbilstoši normatīvo aktu prasībām, t.sk., dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniska apkope un kārtējais remonts, ir obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības.

Tādējādi, ir secināms, ka dzīvojamās mājas kopējo komunikāciju, tostarp cauruļu un stāvvadu, tehniskā apsekošana, apkope un kārtējais remonts ietilpst pārvaldnieka – konkrētajā gadījumā atbildētājas pienākumos, bet to atjaunošanai vai nomaiņai atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 7. panta pirmās daļas 1. punktam tiek izmantoti mājas īpašnieka (visu dzīvokļu īpašnieku) šo uzdevumu izpildei veiktie maksājumi.

Dzīvokļu īpašuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktā likumdevējs noteicis , ka [..] dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām) ir dzīvojamās mājas kopīpašuma daļa.

Atbildētāja neapstrīd, ka aukstā ūdens stāvvads ir dzīvojamās mājas kopīpašuma daļa, kuru tai uzdots pārvaldīt, taču uzskata, ka par tā bojājumu ir atbildīgs dzīvokļa Nr. /adrese B/ īpašnieks, jo sakarā ar to, ka konkrētais stāvvads dzīvoklī bijis aizbūvēts (nosegts ar sienu), tad to neesot bijis iespējams nekādā veidā ne apskatīt, ne pārbaudīt.

Tiesa šādu atbildētājas argumentu atzīst par nepamatotu.

Atbilstoši Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4. panta 1. punkta noteikumiem, atbildētājai, kā dzīvojamās mājas /adrese/, apsaimniekotājai jānodrošina pārvaldīšanas procesa nepārtrauktība, nodrošinot dzīvojamās mājas lietošanas īpašību (kvalitātes) saglabāšanu visā tās ekspluatācijas laikā.

Lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka atbildētāja būtu vispār jebkad veikusi normatīvajos aktos tai noteikto pienākumu, sistemātiski veikt esošo iekārtu un komunikāciju pārbaudi. Nav iesniegti pierādījumi, ka atbildētāja būtu aizrādījusi vai brīdinājusi dzīvokļa nr. /adrese B/ īpašnieku par to, ka stāvvadu aizbūvēšana, liedzot iespēju tos pārbaudīt, nav pieļaujama un būtu novēršama.

Atbildētāja 2017. gada 18. septembra aktā Nr. 1-8/35393 (lietas 26.–27. lapa) norādījusi, ka jau 2012. gada decembrī tai bijis zināms par nepieciešamību nomainīt inženierkomunikācijas konkrētajā ēkā. Turpat tiek norādīts, ka par šo stāvokli un nepieciešamību nodrošināt finansējumu informēti iedzīvotāji, nosakot, ka līdz 2012. gada 3. decembrim dzīvokļu īpašnieku kopīgai jāiesniedz attiecīgs lēmums, kas neesot ticis izdarīts, bet piedāvājums noraidīts.

Pierādījumus šādam savam apgalvojumam atbildētāja nav iesniegusi.

No minētā ir secināms, ka jau kopš 2012. gada atbildētājai bija zināms arī konkrētā aukstā ūdens stāvvada tehniskais stāvoklis, neraugoties uz ko līdz pat šim laikam acīmredzot nekādas darbības, kuru veikšanu, kā obligātu ēkas apsaimniekošanā uzliek normatīvie akti, atbildētāja nav veikusi.

Līdz ar minēto, tiesas ieskatā atbildētāja nav iesniegusi pierādījumus tam, ka bojājums radies neatkarīgi no atbildētājas, kā apsaimniekotājas pienākumu izpildes, līdz ar ko tiesai nav pamata atzīt, ka atbildētāja ir veikusi visas nepieciešamās darbības aukstā ūdens stāvvada funkcionalitātes nodrošināšanai.

Civillikuma 1770. pantā sniegta zaudējumu definīcija, nosakot, ka ar zaudējumiem jāsaprot katrs mantiski novērtējams pametums.

Saskaņā ar Civillikuma 1775. pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina.

Atbilstoši Augstākās tiesas judikatūras atziņām, lai apmierinātu prasību par zaudējumu atlīdzināšanu, ir jākonstatē šādi priekšnoteikumi (atlīdzības pamati): nodarītāja prettiesiska rīcība (darbība un bezdarbība) un vaina, zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs, kā arī cēloniskais sakars starp prettiesisko rīcību un nodarītajiem zaudējumiem.

Prasītāja uzskata, ka atbildība par zaudējumiem jāuzņemas atbildētājai, kā apsaimniekotājai, jo zaudējumi radušies atbildētājas bezdarbības rezultātā.

Ievērojot to, ka atbildētājas darbības veids ir nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata, tad ir saprātīgi sagaidīt, ka

sabiedrība savu pienākumu apsaimniekot dzīvojamo māju pildīs ar vislielāko vai vismaz pienācīgu rūpību.

Tiesa nekonstatē, ka atbildētāja būtu informējusi dzīvokļu īpašniekus par apsekošanas rezultātā konstatēto un, ka būtu rosinājusi dzīvokļu īpašniekiem apspriest jautājumu par stāvvada remonta vai nomaiņas nepieciešamību, ka būtu informējusi dzīvokļu īpašniekus, to skaitā arī dzīvokļa Nr. /adrese B/ īpašnieku, kurā plīsa aukstā ūdens stāvvads par to, ka nav pieļaujama šo komunikāciju aizbūvēšana, līdz ar ko nevar atzīt, ka apsaimniekotāja savus pienākumus būtu pildījusi ar vislielāko rūpību.

Atbildētājas šāda bezdarbība nav atzīstama par vislielāko rūpību.

Tādējādi, tiesas ieskatā, ar apsekošanas aktā norādīto, atbildētāja pati apliecinājusi, ka konkrēto inženierkomunikāciju tehniskais stāvoklis neatbilst Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajām prasībām un atbildētājai, kā savas profesionālās darbības sfēras speciālistam, bija jāzina un jāparedz, kādas sekas iestāsies, savlaicīgi nenovēršot iepriekš norādītos defektus.

Atbildētājai, kā dzīvojamās mājas pārvaldītājai, ir pienākums regulāri veikt stāvvadu apsekošanu, tehnisko apkopi un vajadzības gadījumā remontu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka atbildētāja, kā mājas pārvaldnieks un apsaimniekotājs, nav veikusi likumā noteiktos pienākumus un pieļauta vainojama bezdarbība, neveicot dzīvojamā mājā esošo stāvvadu remontu, ar ko prasītājai radīti zaudējumi izmaksātās apdrošināšanas atlīdzības apmērā sakarā ar aukstā ūdens stāvvada plīsumu atbildētājas apsaimniekotajā mājā, kā rezultātā appludināts dzīvoklis. Atzīstams, ka pastāv cēloniskais sakars starp atbildētājas bezdarbību un prasītājai nodarītajiem zaudējumiem, līdz ar ko atbildētājai ir pienākums atlīdzināt zaudējumus 405,19 *euro* apmērā.

Prasītāja, pamatojoties uz Civillikuma 1753. un 1756. pantu, lūgusi piedzīt no atbildētājas likumiskos nokavējuma procentus 25,05 *euro* apmērā par laiku no 2017. gada 31. oktobra līdz 2018. gada 13. novembrim.

Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Tādējādi procentus var iedalīt līgumiskajos un likumiskajos. Lai rastos procentu saistība, ir nepieciešams galvenais parāds (Civillikuma 1754. pants).

Konkrētajā gadījumā pušu starpā nepastāv līgumiskas attiecības.

Lai arī Civillikuma 1759. panta 1. punkts noteic, ka procenti jāmaksā, arī bez noteiktas norunas, uz likuma pamata, par katru parāda samaksas nokavējumu, kaut arī parāds pats par sevi būtu bezprocentīgs, šādus procentus sauc par nokavējuma procentiem, judikatūrā, kas izveidojusies, iztulkojot tiesību normas par procentu saistības izcelšanos, atzīts, ka, pastāvot starp pusēm strīdam par maksājamo naudas summu, Civillikuma 1759. panta 1. punkts nav piemērojams (*Augstākās tiesas 2016. gada 4. marta spriedums lietā Nr. SKC-40/2016*).

Izskatāmajā lietā prasība celta par zaudējumu atlīdzība spiedziņu, pret kuras pamatotību atbildētāja iebildusi. Līdz ar to, konstatējot, ka tiesai izšķiršanai nodots strīds par atbildētājas saistības atlīdzināt prasītājai zaudējumus pastāvēšanu, tad šo zaudējumu atlīdzības apmēru nevar atzīt par parādu, par kura samaksas nokavējumu būtu maksājami nokavējuma procenti (*Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2018. gada 29. marta spriedums lietā Nr. SKC-110/2018*).

Tādējādi, prasība daļā par likumisko nokavējuma procentu piedziņu noraidāma.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu, kurā noteikts, ka taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru. Tiesa atzīst, ka pastāv likumīgs pamats noteikt prasītājas tiesības par laiku dienas, kad beigsies sprieduma labprātīgas izpildes laiks līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus no simta gadā no nesamaksātās zaudējuma summas, jo saskaņā ar Civilprocesa likuma 1765. pantu, gadījumos, kad likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Prasītāja no atbildētājas lūdz piedzīt arī fiksēto maksu par zaudējumu lietas administrēšanu 103,30 *euro* apmērā, ko veido fiksētā maksa 85,37 *euro* un PVN 21 % - 17,93 *euro*, norādot, ka tā kā atbildētāja labprātīgi nesedza prasītājai zaudējumus, tad prasītāja atbilstoši sadarbības līguma nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai ir pilnvarojusi SIA "JULIANUS INKASSO LATVIJA" iekasēt no atbildētājas zaudējumus, līdz ar ko prasītājai esot radušies zaudējumi par lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā, tas ir, par nepieciešamo dokumentu izprasīšanu un to apkopošanu, prasības pieteikuma sagatavošanu, nosūtīšanu un citām darbībām.

No lietas materiāliem pievienotā 2011. gada 12. oktobra Sadarbības līguma Nr. 01490-05-11 (lietas 13. lapa), kas noslēgts starp AAS "BALTA" un SIA "JULIANUS INKASSO LATVIJA" un 2017. gada 12. decembra pilnvaras Nr. PI/17/0119 izriet, ka prasītāja pilnvarojusi SIA "JULIANUS INKASSO LATVIJA" prasītājas vārdā pēc saviem ieskatiem veikt darbības , rīkoties, vest pārrunas, kā arī citas darbības un pasākumus bez ierobežojuma, lai pilnvarotāja regresa parādnieki nokārto parādsaistības pret pilnvarotāju (lietas 14. lapa).

2011. gada 12. oktobra sadarbības līguma 1.1. punktā noteikts, ka pasūtītājs uzdod, bet SIA "JULIANUS INKASSO LATVIJA" apņemas, atbilstoši līguma nosacījumiem sniegt pasūtītājam pakalpojumus, kas saistīti ar kredītinformācijas nodrošināšanu un pasūtītāja regresa prasījumu pārvaldīšanu.

No SIA "JULIANUS INKASSO LATVIJA" 2018. gada 15. novembra faktūrrēķina Nr. 25627 (lietas 22. lapa) un 2018. gada 16. novembra maksājuma uzdevuma Nr. 25495 (lietas 39. lapa) izriet, ka prasītāja samaksājusi pārstāvim 85,37 *euro* (bez PVN) par tiesvedības pakalpojumiem sakarā ar faktūrrēķinu Nr. 25464, tai skaitā, lietā pret atbildētāju SIA "Rīgas namu pārvaldnieks".

Atbilstoši Civilprocesa likuma jēgai un tiesiskajam regulējumam, tiesāšanās izdevumi, tai skaitā ar lietas vešanu saistītie izdevumi, tiek atlīdzināti Civilprocesa likumā noteiktajā kārtībā un apmērā, līdz ar to tie nevar tikt atzīti par zaudējumiem Civillikuma 1779. panta izpratnē, kas būtu radušies atbildētāja darbības vai bezdarbības dēļ.

Lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka prasītājai būtu radušies izdevumi par rakstveida pierādījumu iegūšanu, savukārt izdevumi, kas saistīti ar prasības pieteikuma sagatavošanu (juridisku pakalpojumu saņemšanu) nav pielīdzināmi papildus izdevumiem.

Līdz ar minēto šie izdevumi pielīdzināmi tiesāšanās izdevumiem.

Civilprocesa likuma 33. pantā noteikts, ka tiesāšanās izdevumi ir tiesas izdevumi un ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, bet ar lietas vešanu saistītie izdevumi ir tostarp izdevumi par advokāta palīdzību, izdevumi sakarā ar ierašanos uz tiesas sēdēm, ar pierādījumu savākšanu saistītie izdevumi. No pašas prasītājas atkarīgs vai uzņemties lietas vešanu pašam, vai to uzticēt trešajai personai, šajā gadījumā - SIA "JULIANUS INKASSO LATVIJA".

Jautājums par tiesu izdevumiem pieder procesuālām nevis materiālām tiesībām. Apšaubāma ir iespēja piemērot materiālo tiesību noteikumus procesuālām tiesībām (*V. Bukovskis. Civilprocesa mācību grāmata. Rīga: Autoru izdevums, 1933., 421. lpp.*).

Atziņa par to, ka jautājums par tiesāšanās izdevumu atlīdzināšanu, to skaitā, to izdevumu, kas radušies lietas vešanai pilnvarojot pārstāvi, izšķirams saskaņā ar Civilprocesa normām un materiālo tiesību normas (Civillikuma norma par zaudējumu atlīdzību) nav piemērojamas (*Augstākās tiesas 2016. gada 22. aprīļa sprieduma lietā SKC-204/2016*).

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasība daļā par zaudējumu 103,30 *euro* piedziņu noraidāma, jo šāda procesuāla rakstura izdevumi nav atzīstami par prasītājas zaudējumiem materiāltiesiskajā izpratnē un to atlīdzināšanai nav piemērojams materiāltiesību normas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam- proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

No lietā esošajiem dokumentiem redzams, ka, iesniedzot prasību, prasītāja samaksājusi tiesas izdevumus: valsts nodevu 80,03 *euro* (lietas 11. lapa) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,30 *euro* (lietas 12. lapa), kopā – 83,33 *euro*.

Ņemot vērā, ka prasība ir celta par 533,54 *euro* piedziņu, bet apmierināta daļēji – 405,19 *euro* apmērā, jeb 75,94 % apmērā, no atbildētājas par labu prasītājai attiecīgi piedzenami prasītājas samaksātie tiesas izdevumi 75,94 % apmērā no samaksātās tiesas izdevumu summas, jeb 63,28 *euro* apmērā.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.[1] pantā noteikto, nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu, 97. pantu, 193., 195., 204.[1], 250.[25] pantu tiesa

nosprieda

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas numurs 401033623321, par labu AAS "BALTA", reģistrācijas numurs 40003049409, zaudējumu atlīdzību 405,19 *euro* un tiesas izdevumus 63,28 *euro,* pavisam kopā 468,47 *euro* (četri simti sešdesmit astoņi *euro*, 47 centi).

Noteikt, ka prasītājas labā piedzīto naudas summu samaksa veicama prasītāja pārstāves SIA "JULIANUS INKASSO LATVIJA", reģistrācijas numurs 40003717522, norēķinu kontā Nr. LV61HABA0551008868793, "Swedbank "AS.

Noraidīt prasību daļā par zaudējumu 103,30 *euro* un likumisko procentu 25,05 *euro* piedziņu.

Atzīt AAS "BALTA" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" likumiskos nokavējuma procentus 6% (seši procenti) gadā no piespriestās un nesamaksātās summas, sākot ar labprātīgas sprieduma izpildes termiņa notecējumu, nosakot, ka šo procentu apmērs tiek aprobežots ar zaudējuma summas apmēru.

Noteikt sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2019. gada 17. jūnija, apelācijas sūdzību iesniedzot Zemgales rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese L. Bārbale